

Çevre, Jeoloji, Kimya ve Metalurji Mühendisleri Odalarının

OVACIK ALTIN MADENİ

hakkındaki iddialarına ilişkin

BİLGİ NOTU

Normandy Madencilik A.Ş. Ovacık Altın Madeni

01 Eylül 2003

Çevre, Jeoloji, Kimya ve Metalurji Mühendisleri Odalarının Ovacık Altın Madeni hakkındaki iddialarına ilişkin BİLGİ NOTU

Normandy Madencilik A.Ş. Ovacık Altın Madeni
01 Eylül 2003

ÖNSÖZ

Ulusal ve uluslararası standartlara harfiyen uygun olarak çalıştığı bir yandan Devlet'in ve bir yandan da uluslararası kuruluşların yaptığı periyodik denetimlerle tesbit edilmiş olan Ovacık Altın Madeni'nde yürütülmekte olan faaliyetler hakkında bazı meslek odaları tarafından, kendi ifadeleriyle '*çok değişik ve yaygın söylentiler bulunduğu*' iddiasından hareket ederek, gerçek dışı ithamlarda bulunulmuştur.

Bu ithamların kaynağı, biri jeoloji¹, diğeri metalurji mühendisi² olan iki kişinin madenin çevresinde tel çitlerin dışından gezerek yaptıkları gözlem (!) ve dedikodulardır. Bu iki mühendisin denetleme ile ilgili deneyimleri kendiliklerinden menkul olup konu ile ilgili bir uzmanlıklarının olduğu bilinmemektedir.

Bu mühendisler, şirketin Devlet'e arz ettiği belgelere ve raporlara güvenmediklerini açıkça belirterek, kamuoyunu, söylentilerin ve varsayımların gerçek olduğuna inandırmaya çabalamaktadırlar. Bu iddialarla ilgili olarak Ovacık Altın Madeni'ndeki gerçekler bu raporda, bir kez daha, ilgililere arz edilmektedir.

GİRİŞ

Çevre Bakanlığı, Ovacık Altın Madeni için 1994 yılında "olumlu görüş" vermiştir. Bu işlem hakkında açılan idari dava, Mayıs 1998'de "olası risk faktörleri"nin varlığı gerekçesiyle Danıştay tarafından Bakanlık görüşünün iptal edilmesi ile kesinleşmiştir. Kesinlesen mahkeme kararı idare tarafından uygulanmış ve işletmeye hazır tesis üretime başlamadan durdurulmuştur.

Şirket, mahkeme kararında yer alan olası risk faktörlerini giderecek ilave tedbirleri almış ve uluslararası uzman bir kuruluşa (Golder Associates, İngiltere) atık barajı ve tesiste siyanür kullanımı konusunda iki ayrı risk değerlendirmesi yaptırmıştır. Şirket, mahkeme kararı uygulandıktan ve mahkeme kararının gerekleri yerine getirildikten sonra, yeni bir idari işlem tesisi amacıyla idareye başvurmuştur.

İdare, "olası risk faktörlerinin alınan tedbirlerle giderilip giderilmediğinin ve çevre tedbirlerinin yerine getirilip getirilmediğinin yerinde incelenmesi ve somut olarak belirlenmesi" amacıyla TÜBİTAK Başkanlığı'nı görevlendirmiştir. Konunun uzmanı 11 öğretim üyesinden oluşan TÜBİTAK Komisyonu, madendeki risk faktörlerini ve çevre tedbirlerini inceleyerek raporunu hazırlamıştır. Raporun sonuç bölümünde:

(1) "İlgili Danıştay kararında insan ve çevre sağlığını tehdit ettiği öne sürülen risklerin tümüyle giderildiği ya da kabul edilebilir limitlerin çok altına çekildiği,

¹ Tahir Öngür

² Cemalettin Küçük

- (2) “Tesisin mevcut özellikleri ile, gerek üretim teknolojisi gerekse sağlanmış olan çevresel koşullar açısından dünyada altın madenciliği için öngörülüp uygulanmakla olan en uygun teknoloji düzeyini ya da daha iyisini yansıttığı,
- (3) “Bu şekilde inceleme konusu tesisin, ve aynı koşullarda benzerlerinin, çevre uyumlu ve duyarlı birer iktisadi faaliyet olarak, işletmeye geçirilmelerinin, sürdürülebilir kalkınma kavramı çerçevesinde ülkemiz menfaatleri açısından uygun ve yararlı olacağı” ortak görüş olarak belirtilmiştir.

Ovacık Altın Madeni'nin işletmeye geçmesi için izin verecek olan Bakanlıklar, TÜBİTAK Raporu'nu ve kendi mevzuatları açısından tesisi ayrı ayrı inceledikten sonra işletmeye geçmesi için gerekli izinleri vermişlerdir. Yeni izinlerin iptali için dokuz ayrı idari dava açılmıştır. Bu davalarda, değişik Bakanlıkların verdiği izinler aleyhine kesinleşmiş herhangi bir yargı kararı yoktur. Tam tersine, yargılamanın çeşitli aşamalarında bulunan bu davalardan bazıları Yüksek Yargıdan da geçerek davacıların aleyhine sonuçlanmış, diğerleri ise devam etmektedir.

Bugüne kadarki tüm bu gelişmeler karşısında, **Ovacık altın madeninin yargı kararlarına rağmen işletilmesine devam olunduğu yolundaki iddialar hukuki dayanaktan tamamen yoksun olup birer iddiadan ibarettir.**

Ovacık Altın Madeni, dünyadaki en yüksek çevre standartlarına göre inşa edilmiştir. Maden sahasında yürütülen faaliyetleri, insan sağlığı ve çevre açısından izleme ve raporlama programı düzenli olarak yürütülmektedir. Tesis, hem ülkemizde hem de dünyada uygulanan hava, su ve toprak koruma standartlarına tam uyum içinde çalışmaktadır. İzmir Valiliği tarafından kurulan İzleme-Denetleme Komisyonu madeni her ay denetlemektedir. Şirket her altı ayda bir dahili ve her yıl uluslararası bağımsız bir şirkete “Beş Yıldız” denetimi yaptırmaktadır. Türkiye Madenciler Derneği, AB standartlarına uygunluğu açısından madeni iki kez ve iki ayrı uluslararası danışmanlık firmasına incelettirmiştir. Bütün bu denetimler sonucunda, bugüne kadar olumsuz bir sonuçla karşılaşılmamıştır.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından kabul edilen ‘Uluslararası Siyanür Yönetimi Uygulama Kuralları’na (Kod) göre, altın madenlerinin atık havuzunda bulunmasına izin verilen insan sağlığı ve çevre için zararsız olduğu düşünülen zayıf asitte ayrışabilir siyanür seviyesi atık suyun litresinde 50 miligramdır. Yine aynı Koda göre, atık havuzundan dışarıya (alıcı ortama) deşarj limiti 0,5 mg/litredir.

Halbuki, Ovacık Altın Madeni için Çevre Bakanlığına taahhüt edilen limit 1 mg/l olmasına karşılık, ikibuçuk yıllık işletme sürecinde, atık havuzuna gönderilen atık sudaki zayıf asitte ayrışabilir siyanür ise 0,2 mg/l seviyesindedir. Bunun da ötesinde, Ovacık atık havuzundan çevreye herhangi bir deşarj yapılmamaktadır.

Ovacık Altın Madeni atık havuzunun projesi DSİ tarafından onaylanmış, inşaatın kontrolünü DSİ yapmış ve DSİ, inşaat bitiminde atık havuzunun projeye uygun olarak inşa edilmiş olduğunu onaylamıştır. Atık havuzu birinci derece deprem standartlarına göre inşa edilmiş ve su geçirmez bileşik astar sistemi ile kaplanmıştır. Bir deprem durumunda seddenin stabilitesi açısından güvenlik faktörü, DSİ tarafından büyük su barajları için kabul edilen faktörün iki katıdır. Dolayısı ile, atık havuzu dünya standartlarının da üzerinde güvenli bir ünitedir.

SAHADAN SIYRILAN BİTKİSEL TOPRAK NEREDE?

Saha düzenlemesi, ocak hazırlık ve hafriyat çalışmaları esnasında yüzeyden sıyırma suretiyle toplanıp stoklanan toprak, sıkıştırılma özelliği yüksek malzeme ihtiyacı nedeniyle, önce elemeye

tabi tutulmuş, içerdiği sert ve tane boyutu büyük malzemelerden temizlenmiş ve sıkıştırma testlerinden geçirildikten sonra 110.000 m³ kadarı atık barajı ikinci kademe inşaatında kullanılmıştır. Toprağın geri kalan kısmı pasa yığını altında kalmıştır.

Maden sahasında rehabilitasyon çalışmaları, işletme çalışır vaziyetteyken uygulamaya konulmuş ve nihai hale gelmiş olan pasa döküm sahası batı şevleri ve açık ocaktan gelen zemin özellikli malzeme ile kaplanarak ve şevlere nihayi şev açıları verildikten sonra ağaçlandırılmıştır. Bu bölümdeki rehabilitasyon çalışmaları çok başarılı olarak sürmektedir. Döküm sahası, projesine uygun olarak dolduğunda, döküm sahası rehabilitasyon çalışmaları da aynı anda tamamlanmış olacaktır.

Atık barajı rehabilitasyonu için gerekli çalışmalara atık barajı dolmadan başlanamayacağından, bu bölümün rehabilitasyonu için gerekli bitkisel toprak, rehabilitasyon projemiz doğrultusunda, mevcut toprağın kalitesine uygun olacak şekilde temin edilecektir. Her halükarda, stokta olan bu toprak rehabilitasyon sırasındaki ihtiyacı karşılamayacağından maden sahasının dışından getirilecek ilave toprağa ihtiyaç bulunmaktadır.

ATIK BARAJINDAKİ GEÇİRİMSİZ KİL TABAKASININ KAYNAĞI VE ÖZELLİKLERİ NEDİR?

Atık barajının dizaynında kullanılan teknik spesifikasyonlar 1993 tarihinde Temelsu Uluslararası Mühendislik Hizmetleri A.Ş. tarafından belirlenmiştir. Atık barajının inşasına ilişkin Teknik Şartname, 1993 yılında DSİ tarafından onaylanmıştır. İnşaatın tamamlanmasından sonra DSİ, atık barajının projesine uygun olarak inşa edildiğini onaylamıştır.

Atık barajı gövde dolgusu, sert kayaç malzemenin serilerek sulanması ve sıkıştırılması ile yapılmıştır. Bu işlem atık barajı en üst kotuna kadar büyük itina ile sürdürülmüştür. Atık barajı gövde dolgusu iç kısmında, sert kayaçları örtmesi için, 50 cm kalınlığında iki aşamalı olarak kil serilmiş ve sıkıştırılmıştır. Daha sonra 50 cm kalınlığında bir kil tabakası gene iki aşamalı olarak serilmiş ve sıkıştırılmıştır. Kullanılan malzemeler elenerek taş ve çakıl parçalarından temizlenmiş ve geçirimsiz tabakalar 25'er cm kalınlığında yerleştirildikten sonra silindirle sıkıştırılmıştır. Yeterli sıkıştırma oranına ulaşıncaya kadar sıkıştırmaya devam edilmiştir. Malzemenin nemlilik oranına da dikkat edilmiş, nemliliğin gerekenden % 2 fazla olması halinde malzeme havalandırıldıktan sonra, gerekenden % 2 az olması halinde ise su ile nemlendirildikten sonra kullanılması sağlanmıştır. Test uygulamaları düzenli olarak DSİ yetkilileri gözetiminde yapılmış ve gerekli tutanaklar tutulmuştur. İlk geçirimsiz tabaka 50 cm. kalınlığında olup plastiklik indeksin %13'ten ve dolgu ağırlığının 1,6 t/m³'ten fazla olmaması sağlanmıştır. Her tabaka sıkıştırıldıktan sonra test edilmiş ve sıkıştırılan tabakanın kuru yoğunluğunun Standard Proctor testinin azami kuru yoğunluk değerinin % 96'sına ulaşması sağlanmıştır. Daha sonra yüksek geçirmezlik özelliği olan jeomembran malzeme bütün baraj yüzeyini kapsayacak şekilde serilmiştir. Bunun üzerine son olarak ise 20 cm kalınlığında kil ve 20 cm kalınlığında çakıl serilerek inşaat tamamlanmıştır.

Atık barajı inşaatı bittikten sonra, uluslararası yeterlilik belgesi olan bir firma tarafından kalite kontrol/kalite güvence inceleme testleri yapılmış ve bütün barajdaki jeomembran astarı elektriksel jeofizik yöntemle "sızıntı deteksiyon" testinden geçirilerek güvenli olduğu belgelenmiştir.

Barajın herhangi bir yerinden sondaj yaparak jeomembran ve sıkıştırılmış kil tabakalarından "örselememiş" örnek alma talebinde bulunmuşlardır. "Örselenmemiş örnek alınması" amacıyla

astarın “örselenmesine” göz yummak tam bir cahil cesaretidir. Eğer bu işlem yapılırsa, astarda oluşan deliğin ve bozulan astarın güvenliğinden kim sorumlu olacaktır?

ATIK BARAJININ DSİ TARAFINDAN KONTROLÜ NASIL YAPILMIŞTIR?

Baraj inşaatı tamamıyla DSİ kontrolünde yapılmıştır ve her aşaması için onay alınmıştır. DSİ temsilcisi, elenip taş ve çakıldan temizlenmiş olan malzemenin sıkıştırma işlerine bizzat nezaret etmiş ve her sıkıştırma için hazırlanan tutanakları imzalamıştır. DSİ yetkili temsilcisi kil tabakasının yerleştirilmesine ve baraj inşaatıyla ilgili bütün işlere nezaret etmiş ve her aşamasında hazır bulunmuştur.

Görev yapmak üzere DSİ tarafından atanmış bir görevlinin karşıtların hedefi haline getirilme gayreti vahim bir olaydır.

AÇIK OCAK NEDEN VE NASIL BÜYÜTÜLMEKTE VE DERİNLEŞTİRİLMEKTEDİR?

Açık ocakta genişletme çalışması yapılmamaktadır. Şu anda, açık ocak çalışmaları hazırlanan ve MİGM’ne (Maden İşleri Genel Müdürlüğü) sunulan projeler çerçevesinde yapılmaktadır.

Açık ocak planlamasında çok detaylı şev stabilitesi çalışmaları yapılmıştır. Saha içinde yapılan özel sondajlardan alınan yerinde örnekler üniversite labratuvarlarında test edilerek tasarım parametreleri ölçülmüştür. Elde edilen veriler jeolojik bilgilerle birleştirilerek, ocak şev stabilitesinde yüksek iş güvenliği ön plana çıkarılmış ve planlar bu bilgiler ışığında yapılmıştır. Belirlenen şev açıları bazı bölümlerde düşük tutulmuş, basamak genişlikleri ise geniş tutulmuştur. Açık ocak sınırları tamamıyla kendi işletme sahamız içinde kalmaktadır. Halihazırda planlanan kazı sınırlarına ulaşılmıştır.

Açık Ocağın batı kısmındaki alüvyon malzemenin bulunduğu bölgede ocak tabanı kotu karayolu seviyesinin yaklaşık 50 metre kadar altındadır. Bu bölgedeki çalışmalar planlandığı gibi gitmekte ve şev açıları ocağın diğer bölgeleriyle karşılaştırıldığında oldukça düşüktür. Alüvyon malzemenin şev duraylılığı diğer sert kayalara göre daha düşük olduğu için şev açıları oldukça düşük tutulmuştur. Genel anlamda bakıldığında Açık Ocak şev stabilitesi bilimsel anlamda değerlendirilmiş ve mühendislik verileri eşliğinde uygulamaya konulmuştur.

Ocak uygulama bilgileri Maden İşleri Genel Müdürlüğü’ne (MİGM) raporlanmakta olup bu bilgilerin ilgili olmayan kişilerce istenmesi mühendislik etiğine aykırıdır.

Genişletme çalışmalarının gerekmesi halinde yasa ve yönetmeliklerdeki izin prosedürlerine uyulacaktır.

AÇIK OCAĞIN OVACIK KÖYÜ YANINDAKİ GÜVENLİK BANDI KORUNACAK MIDIR?

Açık Ocak işletme planı yukarıda anlatıldığı gibi tamamıyla işletme sınırları içerisinde kalmaktadır. Ovacık köyü evlerine doğru herhangi bir kazı ve genişletme çalışması işletme planı dahilinde değildir.

İşletmenin daha önceleri satın almış olduğu Ovacık Köyü üst kısmındaki ilk iki sıra evleri içine alacak şekilde kazı yapılacağı ve genişlemenin oraya doğru yönleneceği söylemi doğru değildir. Açık ocak işletmesinin güney sınırına yakın konumda bulunan 46 ev, Sağlık Bakanlığı’nın talebi üzerine 17.4.1992 tarihinde aynı Bakanlığa verilmiş olan taahhütnamenin gereği olarak, satın alınmıştır ve karşılığında, şirketimiz tarafından 1998 yılında inşaatları tamamlanan Yeni Ovacık

Evleri verilmiştir. İşletme, sahibi olduğu, harap bir vaziyette duran bu köy evlerini yıkarak güvenlik tel örgüsünü kendi sınırlarından geçirmek istemektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7. maddesinde binalara ufken 60 metre, avlu bağ ve bahçelere 20 metre mesafede maden arama ve işletmesi mülk sahibinin iznine bağlıdır denilmektedir. Bu mesafeler büyük bir özenle korunmaktadır. Şu anki sağlık koruma bandı mesafeleri yasal gereksiniminden daha büyüktür. İşletme ile ilgili gözlemler için taahhüt edilmiş limit değerler şu anki ocak planıyla güvenli olarak korunmaktadır.

ATIK BARAJI PASALARLA AŞIRI YÜKSELTİLMEKTE MİDİR?

Atık barajı seddesinin ikinci kısmı onaylı projesine uygun olarak 8 metre yükseltiştir. Açık Ocak'tan çıkan pasalar, atık barajı mansap seddesi önündeki alana belli bir plana uygun olarak dökülmektedir. Daha önceden planlandığı şekilde yapılan bu çalışma sonunda döküm sahası nihai hale geldiğinde bu alana daha fazla döküm yapılmayacak ve bu sedde yüzeyinin düzenlenmesi ve ağaçlandırılması tamamlanacaktır. Açık ocaktan çıkacak diğer pasalar ise döküm sahası dolduktan sonra, ocağın doğu bölgesine iç depolama alanına dökülecek ve yüzeyi düzenlenerek ağaçlandırılacaktır. Açık ocaktan çıkacak toplam pasayı alacak döküm alanları ayrıntılı bir şekilde planlanmış ve ilgili bilgiler MİGM'ye verilmiştir.

ATIK BARAJI NEDEN HIZLA DOLMAKTADIR?

Madenin etrafından dolaşarak gayri resmi yoldan denetim (!) yapan mühendisler uzaktan bakma yöntemiyle, 'dışarıdan görünüşü' ile atık havuzunun geçtiğimiz 2-2,5 yıl içinde dolmuş olduğuna karar vermişler ve 'Söylenen' ifadesiyle gördüklerini pekiştirmeyi de ihmal etmemişlerdir.

Gerçek miktarlar, uzaktan bakma yöntemiyle yapılan tartım sonuçlarına hiç uymamaktadır. 31 Temmuz 2003 itibariyle atık barajına konulan atık miktarı yaklaşık 835.000 tondur. Bu da hacim olarak, yaklaşık 570.000 m³ yapmaktadır. Mevcut olan rezerv rakamları dikkate alındığında geriye kalan (1.600.000-570.000 =) 1.030.000 m³ ün maden ömrü boyunca yeterli olduğu görülmektedir.

ATIK ÇAMURUNUN ZAMAN ZAMAN BARAJ GÖVDESİNE DÖKÜLDÜĞÜ SÖYLENTİSİ DOĞRU MUDUR?

İddia sahipleri, şirketin, atık havuzundaki çamuru gizlice havuzun tabanından çıkardığı ve yine gizlice atık havuzunun seddesine birçok kere döktüğü söylentisini yaymaktadırlar.

Şirketimiz, tesiste oluşan atıkların bozundurulması için kimyasal bozundurma tesisi kurmuştur. Bu tesis INCO SO₂/ hava prosesi ile siyanür bozundurma ve ferrik sülfat prosesi ile ağır metal duraylama ünitelerini içermektedir. Siyanür konsantrasyonu, hem kimyasal bozundurma ünitesi çıkışında havuza deşarj edilmeden önceki bir noktadan alınan çamur numunesinde hem de havuzdan tesise beslenen suyun beslenme kulesine aktığı noktadan alınan su numunesinde ölçülmektedir. Şirketimizce Çevre Bakanlığı'na 2001 Mart ayında verilmiş olan taahhütname gereği her iki nokta için azami siyanür konsantrasyonu 1mg/lt. dir. İddiada öne sürülen Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, işletmemizle ilgili olmayıp, iddiada öne sürülen siyanür seviye aralıklarının belirtilmesi anlamsız olup kasıtlı olarak çarpıtılmıştır.

Atık çamurunun zaman zaman baraj gövdesine gizlice döküldüğü iddiası delilsiz, mesnetsiz olup gerçek dışıdır. İddialar, maden karıştırlarının hiç bir veriye dayanmadan her zaman yaptıkları asılsız suçlamalardan biridir. Kaldı ki, bu tür atıklar, birçok ülkede uygulandığı gibi atık barajı

gövdesinin inşaatında kullanılmaktadır. Bu uygulamayı, konu ile ilgili hemen hemen her kitapta görmek mümkündür.

FİRMANIN ANALİZ SONUÇLARINI GİZLEDİĞİ, ÇARPITTIĞI DOĞRU MUDUR?

Çevre Bakanlığı'na taahhüt ettiğimiz atık havuzundaki WAD (zayıf asitte çözünen) siyanür limiti 1 ppm'dir. İddia edilen 0,01 ppm değeri Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'ndeki yüzey suyuna (alıcı ortama) deşarj limitidir.

Gerek atık barajına giden atıkta gerekse atık barajından alınan numunelerde zayıf asitte çözünen siyanür miktarı Çevre Bakanlığı'na verdiğimiz taahhüt olan 1,0 mg/l'tnin çok altında 0,2 – 0,3 mg/l seviyesinde ölçülmektedir. Bu durum İzleme ve Denetleme Kurulu tarafından da gözlemlenmektedir

Söylenti olduğu belirtilen '2002 yaz ve güz aylarına ilişkin bazı atık su analiz raporlarında siyanür derişimlerinin taahhüt edilen miktarlardan onlarca kere daha çok olduğu ortaya çıkmış' iddiası daha önce de basında ortaya atılmış ve resmi kurumların yaptığı inceleme sonucu aslı olmadığı anlaşılmıştır. İzleme ve Denetleme Kurulu'nun çalışmaları kapsamında İl Sağlık Müdürlüğü tarafından da periyodik olarak örnekler alınmakta ve Hıfzısıhha Enstitüsü Laboratuvarı'nda siyanür analizi yapılmaktadır. İddia edilen bu döneme ait (Agustos, 2002) Hıfzısıhha raporlarına göre, INCO tesisi çıkışındaki siyanür analiz sonuçları 0,041-0,315 mg/l CN WAD ve atık havuzundan tesise geri dönüş suyu siyanür analiz sonuçları 0.620mg/l CN TOPLAM değerinde ölçülmüştür. Bu dönemde, şirket tarafından alınan günlük örneklerin uluslararası bağımsız uzman kimya laboratuvarında yapılan analiz sonuçları ise INCO tesisi çıkışında 0,06-0,84 mg/l ve atık havuzundan tesise geri dönüş suyunda 0,14-0,71 mg/l CN WAD arasında değişmektedir. Görüldüğü gibi, analiz sonuçları birbirlerine çok yakındır.

ATIK BARAJI TEHLİKELİ ATIKLAR YÖNETMELİĞİNE UYGUN MUDUR?

Şirketimiz, 1991 yılında, o tarihte Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği yürürlükte olmadığı halde, Ovacık Altın Madeni için bir ÇED Raporu hazırlatarak Çevre Bakanlığı'na başvurmuştur. Çevre Bakanlığı, üç yıl boyunca yapmış olduğu kapsamlı incelemeler neticesinde, Şirket'ten, tesisin işletme öncesinde, işletme sırasında ve işletme sonrasında uyacağı şartları belirten bir Taahhütname aldıktan sonra, "mer'i mevzuat çerçevesinde diğer tedbirlerin ve izinlerin alınması kaydıyla anılan faaliyetin gerçekleşmesinde Bakanlığımızca sakınca görülmemektedir" ifadesiyle 19.10.1994 tarihinde Ovacık Altın Madeni'ne olumlu görüş vermiştir.

Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ise 27.8.1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla, iddia edildiği gibi, Çevre Bakanlığı'na verdiğimiz Taahhütname'nin Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne göre düzenlenmesi mümkün değildir.

Madencilik atıkları, ABD'de³ ve Avrupa Birliği'nde⁴ "özel işleme tabi atıklar" olarak tanımlanmış ve tehlikeli atık mevzuatının kapsamı dışında bırakılmıştır. Madencilik atıklarının yönetimine ilişkin ayrı bir direktif çıkarılmasının gereği olarak AB'de mevzuat çalışmaları 2000 yılında başlamış ve Haziran 2003'de son taslak haline getirilmiştir⁵.

³ U.S. Environmental Protection Agency, Solid and Hazardous Waste Exclusions (40 CFR Para 261.4), sf. 14, 1999.

⁴ European Communities Council Directive 75/442/EEC on waste, Article 2(2), 1975 ve bunu değiştiren 91/156/EEC, Article 2, 1991.

⁵ Commission of the European Communities, Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the management of waste from the extractive industries, COM(2003)319final, 2.6.2003.

AB mevzuatına uygun bir biçimde, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde 2001 yılında yapılan bir değişiklik⁶ ile maden atıkları "özel işleme tabi atıklar" sınıfına alınmış ve "bu atıkların toplanması, taşınması, işlenmesi ve bertarafına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir" şeklinde tanımlanmıştır.

ATIK BARAJINA DENETİMLER ÖNCESİNDE TANKERLE HİPOKLORİT DÖKÜLMEKTE MİDİR?

İzleme ve Denetleme Kurulu'nun ziyaretleri öncesi atık barajına hipoklorit boşaltılması söylentisi gerçek dışıdır. Tesisimizde, atık çamurundaki siyanürün bozundurulması için modern INCO/SO₂-HAVA prosesi kullanılmaktadır. Ayrıca, olası dökülmelerin nötralizasyonu için bir hipoklorit devresi yedek olarak bulundurulmaktadır. Ancak şimdiye kadar kullanma gereği doğmamıştır. Bunun dışında, işletmedeki çalışanların atık suyunun biyolojik arıtılmasında yaklaşık 100 litre/ay hipoklorit kullanılmaktadır.

Daha önceki iddiaların asılsızlığının ortaya çıkması üzerine bu sefer de havuza hipoklorit boşaltıldığı asılsız iddiaları ortaya atılmıştır.

Diğer yandan hipoklorit de siyanür bozundurmada kabul görmüş bir kimyasal olarak dünyada kullanılmaktadır.

Havuzda "arsen klorür" iddiası ile arsen klorürün buharlaşarak havaya karışması bilimsel temelden uzak tamamen hayal mahsulü bir iddiadır. Şunu da belirtelim As analizleri günlük olarak yapılmakta olup, yetkililerin denetimine sunulmaktadır

Eğer atık barajına hipoklorit dökülürse, *"Klorürün bulunduğu ortamda çökmüş arsen bileşiklerinin çözünürlükleri yüzlerce kere artar. Arsen bileşikleri suda çözünür. Daha da kötüsü arsen klorür bileşikleri 0°C sıcaklıkta bile buharlaşıp barajdan kilometrelerce uzaklara taşınabilir"*. Bu tür bir hipotez ortaya atıldığında, mesleki açıdan bilinmesi gereken, arsen(ik) klorürün suda dengeli olamayan, sıvı nitelikte, kaynama noktası 130°C olan bir kimyasal bileşik olduğu ve de yoğunluğunun suyun 2.16 katı daha fazla olduğudur. Kimya literatüründe "arsenik klorür, AsCl₃, su ile derhal reaksiyona girerek bozulan ve de arseniği havaya taşıma olasılığı dahi olmayan bir kimyasaldır.

Ayrıca, günlük yapılan analizlerde atık havuzunda arsenik artışı izlenmemiştir.

OCAKTAN ÇIKAN PASA NASIL OLUP DA KARAYOLLARINDA ALT TEMEL GERECİ OLARAK KULLANILMAKTADIR?

İddia sahibi mühendisler, karayoluna serilmiş malzemeyi inceleyerek, 'açıkça' madende yapılan kazılardan geldiğine karar vermişler. Yine olsa olsa yöntemiyle cevherin aşağı doğru sülfürlü kesimleri bulunduğu ve görüntüye göre kazılarda bu derinliklere inildiğine de hükmederek; *'sülfürlü cevher minerallerince zengin zonlardan çıkarılmış olabilecek olanların da'* yola yayıldığı sonucuna varmışlar.

İşletmemiz AMD (Asit Maden Drenajı) konusunda geniş bir uluslararası deneyime sahiptir. Yapılan sondaj çalışmaları AMD yönünden de değerlendirilmektedir. Uygulama olarak da pasa alınan şevlerden zaman zaman numune alınarak testler yapılmaktadır. Bu testlerden cevher ve pasanın Net Nötralizasyon Potansiyelinin son derece yüksek olduğu ve asit drenajının oluşamayacağı belirlenmiştir

⁶ Resmi Gazete, sayı 24458, 10.07.2001.

Şimdiye kadar sondajla yapılan aramalarda AMD oluşturabilecek bir zona raslanmamıştır

Açık Ocak'tan çıkarılan ve pasa döküm sahasına getirilen pasaların bir miktarı, döküm sahasının güneybatı bölümünden, Karayolları'nın kendi ekipmanları yada yüklenici meteahhit firmaları tarafından alınarak kamyonlarla taşınmakta ve çevre karayolları inşaatında alt temel aracı olarak kullanılmaktadır. Pasaların yüklendiği bölüm, döküm sahasının atık barajına en uzak olduğu noktadadır.

Son 1 yıl içerisinde yaklaşık 400.000 ton kaya malzemesi işletmenin pasa sahasından alınarak karayolu yapımında alt temel aracı olarak kullanılmıştır. Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından şirketimize herhangi bir ödeme yapılmamıştır. İşletmemiz, bu taşınan pasalar için herhangi bir ücret almayarak devlete katkı sağlamış ve yöre halkına hizmet götürülmesine yardımcı olmuştur. Çevrede başlatılan yol genişletme çalışmaları için gerekli pasanın sağlanması konusunda istek Karayolları tarafından işletmemize iletilmiş ve işletmemizin yardımları talep edilmiştir.

Karayolları teknik ekipleri pasa taşınmadan önce işletme pasa sahasında gerekli incelemeleri yapıp, numune alıp gerekli testlerden geçirdikten sonra malzemenin uygunluğuna karar vermiş ve pasa çekilmesine başlanmıştır.

Yapılan testler sonucunda Asit Maden Drenajı Potansiyeli (AMD) bulunmadığı belirlenen ve Ovacık madeni için pasa olarak nitelenen kırılmış kayaların bir yol inşaatında kullanılmış olması “**atıkların minimize edilmesi**” prensibi açısından takdir edilmesi yerine bir çevresel sorun şeklinde ortaya konulması mühendislik açısından bir bilinçsizliktir. Aliğa yöresindeki ark ocakları cürufklarının yol yapımı amacıyla yıllardır kullanılması “Çevre dostu yaklaşım” olarak kabul edilmekte, Ovacık madeninden çıkan ve AMD potansiyeli de bulunmayan taşların yol yapımında kullanılması ise tartışılmaktadır

GÖZLEM KUYULARI ASKIDA KALMIŞ MIDIR?

Maden sahamızda bulunan 6 adet izleme kuyusundan aylık numuneler alınarak analizleri yapılmaktadır. Ayrıca haftalık olarak kuyu derinlikleri ölçülmektedir. İzmir Valiliği İzleme ve Denetleme Komisyonu düzenli olarak madenimize gelerek kuyulardan numune almış ve İzmir Hıfzısıhha Laboratuvarında analiz ettirmiştir.

Halen, yeraltı seviyesinin, iddia edildiği şekilde, düşmesi sonucunda askıda kalan hiçbir gözlem kuyusu yoktur.

İŞLETME DIŞINA SU SALINIYOR MU?

Atık havuzu “sıfır” deşarjlı olarak planlanmış olup, buradan alıcı ortama deşarj yapılmamaktadır.

Tesis su bilançosunda, kullanma ve taze proses suyuna ihtiyaç olduğundan bu suyun bir kısmı açık ocak ve yeraltında biriken suların atık göletine basılarak depolanması ile karşılanması planlanmıştır.

Açık ocak çevresinden açık ocağa yönelen yüzey yağmur suları yapılan kanal ve kanaletler vasıtası ile ocağa girişi engellenmekte ve kendi doğal akışlarıyla işletme sahası dışına yönlendirilmektedir. Açık ocak tabanında ve yeraltı ocağında biriken sular dinlendirme havuzunda toplanmaktadır. Burada toplanan ve dinlendirilen temiz su ise numuneler alınıp analiz edildikten sonra su tankerleri tarafından alınarak işletme sahası içinde, dekapaj yollarında ve açık ocak kazı aynalarında oluşacak tozların bastırılmasında kullanılmaktadır. Gerektiğinde, dinlendirme havuzundan atık barajına basılarak proses suyu olarak kullanılabilir.

Şimdiye kadar açık işletmede toplanan suyun analizi deşarj standartlarını aşmamıştır. Deşarj gerekmesi halinde, Çevre Bakanlığına sunulan Mart 2001 tarihli taahhütname gerekleri uygulanacaktır.

YÖREDE YERALTI SU DÜZEYLERİ DÜŞÜYOR MU?

Tarihi olarak, bölgedeki su kuyularının seviyesi tarımsal sulama nedeniyle düşmekte, bazı yıllar bunun 30-40 m. olduğu bilinmektedir.

Şimdiye kadar ki açık ocak çalışması esnasında, sızıntılar dışında alüvyondan açık ocağa aşırı bir su geliri olmamıştır. O kadar ki, bütün su tesiste kullanılmış olup kullanılan su miktarı da sınırlıdır.

Açık ocak faaliyetleri dolayısıyla kuyu seviyelerinin düştüğü iddiası spekülatif bir iddiadan öteye gidemez. 2003 ikinci yarısı ve 2004 yılı açık ocak çalışmalarının su planlaması için halen bölgede hidrojeolojik çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların sonucuna bağlı olarak, alınması gereken bir tedbir varsa alınacaktır.

YERALTI SUYUNUN AĞIR METALLERLE KİRLENMESİ OLASILIĞI İZLENMEKTE MİDİR?

Çevre Bakanlığı'na verdiğimiz taahhütname gereği maden sahamızda bulunan altı adet izleme kuyusundan aylık numuneler alınarak analizleri yapılmaktadır. Taahhütnameye belirtilen parametrelerin analizleri Hıfzıssıhha laboratuvarlarında yapıldıktan sonra üç ayda bir ilgili mercilere rapor edilmektedir. Taahhüt edilmediği halde Ovacık, Çamköy ve Süleymanlı köylerinden her ay su numuneleri alınarak analiz edilmekte ve önceki ayların sonuçları ile karşılaştırılmaktadır. Şirketimiz 1997 yılından itibaren, üretime başlamadan çok önce, su analizleri yapmaya başlamış olup sonuçları yeni değerlerde bir sapma olup olmadığının tespitinde kullanılmaktadır.

Şirketimiz tarafından kimyasal bozundurma ünitesi çıkışından ve atık havuzu geri dönüş suyundan siyanür, atık havuzundan ise arsenik ve antimon analizi her gün ve diğer ağır metallerin analizi haftada bir yapılmaktadır. İzmir Valiliği İzleme Denetleme Komisyonu da istediği zaman madene gelerek aynı noktalardan numune almakta ve uygun gördüğü yerlerde analizlerini yaptırmaktadır.

TÜBİTAK Raporu'nun 6 nolu eki olan Hidrojeolojik Risk Değerlendirmesi raporunu yazan Prof. Yazıcıgil, yaptığı sayısal modelleme çalışması sonucunda, 'gerçekleşme olasılığı olan en kötü koşullarda, atık havuzundaki toplam siyanür, arsenik ve antimon konsantrasyonları 1500 metrelik yeraltısuyu akım yönünde 1000 yıl sonra dahi içme suyu limitlerinin altında olacaktır' sonucuna varmıştır (a.g.e., sf. 60, para.1). Bu sonuçlar, ileri sürülen iddiaların ne kadar mesnetsiz ve gerçek dışı olduklarını açıkça ortaya sermektedir.

Sonuç olarak; yapılan izleme/değerlendirme çalışmalarına göre, işletme çevresindeki yeraltı sularında işletmeden kaynaklanan bir ağır metal kirlenmesi yoktur.

NE KADAR ALTIN ÜRETİLDİ?

İddia sahipleri, 7 nolu iddialarındaki söylentiyle ve uzaktan bakma yöntemiyle tayin ettikleri atık miktarını gerçek veri kabul etmişler; ikinci aşamada ise olsa olsa yöntemiyle cevher tenörünün ne olduğunu takdir etmişler; nihayet, kendi icat ettikleri bu afaki hesaplama yöntemiyle dedikoduları birleştirerek bugüne kadar tesiste üretilen altın miktarının 20 ton olması gerektiğine karar vermişlerdir. İddia edilen bu değer "uydurmadır".

Ovacık Altın Madeni'nde üretime geçildiği 19.05.2001 tarihinden 31.07.2003 tarihine kadar 8.934,52 kg. altın ve 10.519,39 kg. gümüş içeren toplam 19.655 kg. külçe dore üretilmiştir. Bunun tamamı ihraç edilerek 93.528.631,53- ABD Doları gelir elde edilmiştir. Döküm aşamasından başlayıp ihracat bedelinin ülkemize getirilmesine kadar geçen süreç aşağıda sıralanmıştır:

- **Döküm ve Analiz :** Döküm sırasında potadan alınan numuneler analiz için uluslararası denetim ve gözetim firması olan SGS A.Ş.'ye gönderilir. (SGS firması 18.04.98 tarihli 23317 no'lu Resmi Gazete'de yayınlanan, 98/10 no'lu Tebliğe göre analizleri Devletimiz'ce de kabul edilen Uluslararası Gözetim Şirketlerindedir.)
- **Fatura Düzenlenmesi :** Analiz sonuçlarına göre belirlenen altın ve gümüş dorelerin faturaları düzenlenir ve Maden İhracatçılar Birliği tarafından onaylanır. Serbest Dolaşım Belgesi (EURO 1) Birlik'ten temin edilir.
- **Güvenlik ve Nakliye :** Önceden, yapılacak ihracat için idari ve güvenlik makamları bilgilendirilir. Bu bilgilendirme neticesinde gerekli refakat önlemlerinin alınması sağlanır. Madenden ihraç gümrük idaresine nakliye zırlı araçla yapılır.
- **İhracat :** İhracat faturası, SGS tarafından düzenlenen Analiz Raporu ve Maden İhracatçıları Birliği tarafından alınan Serbest Dolaşım Belgesi Gümrük Müdürlüğü'ne ibraz edilerek İhracat Gümrük Beyannamesinin düzenlenmesi sağlanır ve ihracat gerçekleştirilir.
- **Bilgilendirilen Diğer Kamu Kurumları :**
 - a) İstanbul Altın Borsası : Üretim sonucu elde edilen Altın ve Gümüş miktarları ons ve kg cinsinden I.A.B.'ye rapor edilir.
 - b) Vergi Dairesi : Şirketimizin bağlı bulunduğu Kavaklıdere Vergi Dairesi Başkanlığı'na (Ankara), Katma Değer Vergisi Beyannamesi ile ihracat fatura ve ihracat-gümrük beyannameleri ibraz olunarak tahakkuk ettirilir.
 - c) T.C. Merkez Bankası : İhracat bedelleri 7-14 gün içinde Türkiye'ye getirilir ve aracı banka vasıtasıyla Merkez Bankasına yapılan ihracatın kapatılması için bilgilendirilir. (Kambiyo rejimi gereğince ihracat bedellerinin %70'inin 90 gün veya % 100'ünün 180 gün içinde Türkiye'ye getirilmesi zorunludur.)

Mevcut mevzuata göre dore satışında % 18 KDV uygulanırken rafine altın ve gümüşte KDV yoktur. Bu durum yurt içinde dore satışını engellemektedir.

Üretimde cevher tonu başına 399 gram sodyum siyanür tüketilmiştir.

Dore'de platin var mıdır?

Dore'de platin yoktur. İthamda bulunan JMO'nun yıllardır altın arama çalışmalarında bulunan yöneticilerinin bu ithamı yapmadan önce profesyonel olmanın gereği olarak cevherden bir analiz yaptıracağını beklerdik

Altın kaçakçılığı dedikodusu

Şirketimize, "Çamur at izi kalsın" türünden yöneltilen bu sorunun cevabını biliyorlarsa açıklamalıdır. Dedikoduları kamuoyuna taşımaya yeltenmek en hafifi ile zavallılıktır. Şirketimiz yasal haklarını saklı tutmaktadır. Burada devlet, havaalanı yöneticileri ve şirketimiz töhmet altında bırakılmaktadır.

İŞLETMENİN BUGÜNKÜ GERÇEK REZERVİ NE KADARDIR?

Ovacık Altın Madeni'nin, mevcut bilgiler dahilinde, görünür+muhtemel rezervi 24 tondur. Madenin eski sahibi Normandy Mining Ltd. (Avustralya), 1999 yılında yayımladığı ve ortaklarına dağıttığı Yıllık Rapor'da Ovacık'taki kaynak miktarını 1 milyon ons, yani yaklaşık 31 ton altın olarak belirtmiştir. Bu kaynağın, daha sonra yapılacak sondajlarla teyit edilerek rezerv kategorisine dönüştürülmesi gerekir.

Bir maden sahasının işletmeye alınmasından sonra, işletmenin geleceğini güvence altına almak amacıyla rezerv geliştirme çalışmalarının yapılması madencilikte çok olağan bir işlemdir. Maden jeologları 'üretilecek cevherin yerine yeni cevher bulunması' ile görevlendirilir. Bu sayededir ki G.Afrika'daki altın madenleri bugün 4000 metre derinlikte üretim yapmaktadır. Maden jeolojisinin bu temel ilkesinden hareket ederek, Ovacık'ta üretim başladıktan sonra rezerv geliştirme çalışmaları kapsamında arama sondajları da başlamıştır.

Gerek ÇED Raporu'nda gerekse MİGM'ne verilen İşletme Projesi'nde, fizibilite etüdüne esas teşkil eden sondajların damarın belirli bir derinliğine kadar yapıldığı; maden işletmeye alındıktan sonra damarın derine doğru takibinin yapılacağı ve rezervin artırılmasına çalışılacağı belirtilmiştir.

Sorgulanan bu bilgiler Şirket'in Yıllık Raporu'nda yer almaktadır. Halka açık borsa denetleme sistemleri kapsamında, Avustralya'da uygulanan JORC koduna ve ABD'de uygulanan SEC koduna göre, yanlış bilgi vermenin cezası son derece yüksektir.

Newmont'un web sayfasında yer alan kesitte bahsedilen 200 gram x metre aslında 5 m x 40 gr/ton dur. Bahsi geçen kesit bölgesindeki kuvars damarı kalınlığımız 15 metredir ve ortalama 10 gr/ton dur. İddia edilen tenör kuvars damarı içindeki 5 m. kalınlığında küçük bir bölgedir. Gerçek rezerv hesaplarında damarın tamamı olan 15 metre hesaba alınmış ve tenör 10 gr/ton olmuştur. Bu kesit, M Damarı için 2002 Aralık Rezervini yansıtmaktadır.

Newmont'un web sayfasındaki bilgiler 2002 yıl sonuna ait olup, mevcut sayfa 12 Ocak 2003 tarihinde yenilenmiştir. Yeni bilgilerin elde edilmesi için yenileme tarihini beklemek gerekecektir. Örneğin, Ovacık ile ilgili istatistiksel bilginin yer aldığı sayfa Haziran 2002'de yenilenmiştir.

Şirket, işletmeyle ilgili bilgileri kamuoyuna, geçmişte ve halihazırda, yıllık olarak vermektedir. Bu nedenle, rezerv bilgilerinin açıklanması için Maden Kanunu'ndaki değişikliklerin beklendiği iddiası bir anlam ifade etmemektedir.

SAĞLIK TARAMALARI YAPILMAKTA MIDIR?

Ovacık altın madeninde uygulanmakta olan Mesleki Sağlık ve İş güvenliği uygulamaları, çalışanlarımızın, çalışma ortamlarında bulunabilecek herhangi bir ortam kirleticisine maruz kalıp kalmadıklarının Risk Degerlendirme yöntemleri kullanılarak tesbiti ve olası ya da mevcut bu etkileşimlerin ise bir mesleki sağlık programı çerçevesinde takibini kapsamaktadır.

İnsan sağlığına etki eden organik ve inorganik kimyasallar, 16.8.1984 tarih ve 84/8428 BKK ile yürürlüğe giren "İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği" tüzüğü ile American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ACGIH) tarafından yayınlanan ve tüm dünyada olduğu gibi Ovacık altın Madeninde de uygulamada esas kabul edilen TLV (Threshold Limit Values) ve BEI (Biological Exposure Indices) değerleri esas alınarak değerlendirilmektedir.

Şirketimizde, iş güvenliği ve işçi sağlığı konularına üst düzeyde hassasiyet gösterilmektedir. İşe alınacak personel Devlet Hastaneleri'nde sağlık testinden geçtikten sonra tam heyet raporunu alarak işe başlamaktadır. Çalışanlarımız, bir maden işyerinde çalışmalarını nedeniyle ve şirketin seçimli politikası sonucu, sürekli sağlık denetimlerinden geçmektedir. İzmir Veremle Savaş Derneği tarafından 6 ayda bir röntgen taraması yapılmaktadır. Bütün çalışanların kan ve idrar analizleri, spirometrik testleri, audiometrik testleri yıllık olarak yapılmaktadır. Madenin çeşitli bölgelerinde toz ve gürültü ölçümleri yapılmaktadır. Şirket doktorumuz ayrıca tüm çalışanları yılda 1 genel kontrolden geçirmektedir. Madenimizde 2 doktor ve 1 hemşire görevlidir.

Yukarıda söz edilen tüm sağlık tarama çalışmaları ile öngörülmeleyen sağlık riskleri erken uyarı ile bertaraf edilmektedir. Bu çerçevede insan ve çevre sağlığına zararı olabilecek ağır metallerin maden çalışanlarındaki etkisi yapılacak olan kan ve idrar tetkikleri ile saptanabilecektir. Söz konusu atık su barajı ve üretim sahası ile en çok ilişkide bulunan kişiler maden çalışanlarıdır. Buna bağlı olarak tüm maden çalışanlarında 2002 yılında ayrıntılı kan ve idrar tetkikleri yapılmıştır ve bu tahliller periyodik olarak devam etmektedir ve herhangi bir olumsuzluk tesbit edilmemiştir.

Silikozis, pnömokonyoz gibi mesleki hastalık riskine karşın uygulanan mesleki sağlık uygulamaları ile çalışanlarımızın sağlıkları en üst düzeyde takip edilmekte ve kontrol edilmektedir.

Öncelikle, çalışma alanlarında ne kadar toz olduğunun tesbiti yapılarak çalışanların ne oranda toza maruz kaldıkları belirlenmiştir. Bu çalışmalar ve ölçümler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İSGÜM İzmir Bölge Laboratuvar Şefliği tarafından 2002 ve 2003 yıllarında gerçekleştirilmiştir. Eşik Sınır Değerin çok altında ve yapılan kimyasal analizlerde SiO₂ içermediği İSGÜM tarafından belirlenmesine karşın, tüm çalışanlarımız tozlu çalışma ortamı diye belirlenen çalışma alanlarında İşyeri tarafından sağlanan Kişisel Koruyucu Ekipmanlarını kullanmakta ve kullanım konusunda eğitimler İş Güvenliği Departmanı tarafından verilmektedir.

Bunun yanısıra yasal yükümlülüklerimiz kapsamında 6 aylık periyotlarda 35x35 PA AC Akciğer grafileri İzmir Verem Savaş Dispanseri tarafından çekilmekte ve sonuçlar A tipi hekimler tarafından değerlendirilerek tarafımıza bildirilmektedir. Tüm bu ölçümler sonucunda tesbit edilmiş bir silikozis vakasına rastlanmamıştır.

Tüm bu bilgiler ışığında Ovacık Altın Madeni'ndeki atık havuzunda zararlı formda olduğu iddia edilen ağır metallerin İnsan sağlığına zarar verdiği görüşü ve çalışma alanlarında oluşan toz kaynaklı mesleki hastalık riski yukarıda bahsedilen önlemler, ölçümler ve bugüne kadar elde edilen istatistik veriler ışığında değerlendirildiğinde doğru değildir. Soruda bahsedilen çalışanın kimliği belli olmadığından bir açıklama yapmamız mümkün olmamıştır.

SİGORTA SÜRMEKTE MİDİR ?

200 milyon Avustralya Doları tutarındaki sigorta sürmektedir ve her yıl muntazaman yenilenmektedir.

TEMİNAT MİKTARI NE KADARDIR?

Gerek mevzuatımızda ve gerekse Avrupa Birliği mevzuatında rehabilitasyon için teminat verme düzenlemeleri bulunmamaktadır.

Ancak şirketimiz tarafından, Avustralya'daki tatbikata uygun olarak rehabilitasyon için uzman bir üniversiteye bir çalışma yaptırılmış ve Çevre Bakanlığı'na gerekli taahhütte bulunulmuştur.

Gülden ORMANOĞLU
Çevre Yüksek Mühendisi

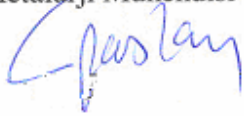
Erhan KARAKAYA
Maden Yüksek Mühendisi

01.09.2003
Metin DEMİR
Maden Mühendisi

Göksel ALPARSLAN
Metalurji Mühendisi

Zafer KARA
Jeoloji Mühendisi

